

NORRTÄLJE
KOMMUN

Diarienummer:
KS 2025-1296

Riktlinjer för kommunalt krisstöd

Styrdokument, riktlinje

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig: Catarina Odenberg,
socialdirektör och social insatschef

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Antagen	Senast reviderad	Beslutsinstans
Riktlinje för kommunalt krisstöd	Riktlinje	2026-04-27 §48 Diarienummer KS 2025-1296		Kommunfullmäktige

Dokumentägare	Dokumentansvarig	Framtagen av
Catarina Odenberg, socialdirektör och social insatschef	Catarina Odenberg, socialdirektör och social insatschef	Matilda Ström, strateg

Processtyp	Publicering	Giltig till	Uppföljning	Revidering
Styrande	Fyren och extern webb	Tillsvidare	Vid behov	

Dokumentinformation	Datum och namn för senaste uppföljning	Dokumentet gäller för
Styrdokument, riktlinjer		

Innehållsförteckning

Riktlinjer för kommunalt krisstöd	1
Inledning	4
Syfte och mål	4
Målgrupp för krisstödet.....	4
Vilka situationer som omfattas	4
Övergripande ansvarsfördelning	5
Social krisledningsgrupp	5
Social insatschef	5
Samordnare	5
Stödgruppsledare	5
Stöd- och resurspersoner.....	6
Övriga förvaltningar	6
Uppföljning, kompetensutveckling och övning	6
Finansiering.....	6
Koppling till lagstiftning och andra styrdokument.....	6

Inledning

Denna riktlinje anger vad Norrtälje kommun ska göra för att säkerställa ett effektivt och likvärdigt psykosocialt krisstöd.

Hur stödet praktiskt genomförs och aktiveras beskrivs i tillhörande planer och rutiner. Tillsammans utgör dessa dokument kommunens samlade beredskap för psykosocialt krisstöd.

Syfte och mål

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att Norrtälje kommun har en gemensam och tydlig grund för att kunna utföra ett effektivt och väl samordnat stöd till drabbade individer och grupper vid allvarliga händelser och kriser. Kommunalt krisstöd är en central del av den civila beredskapen. Syftet med kommunalt krisstöd är att stärka motståndskraften hos människor som drabbats av en allvarlig händelse, det vill säga hjälpa människor att hantera och återhämta sig från kriser och undvika långvariga besvär.

Krisstödet ska utformas så att det är jämlikt och tillgängligt för alla invånare, inklusive personer med funktionsnedsättning, språkliga hinder eller andra särskilda behov. Särskild hänsyn ska tas till extra utsatta grupper, såsom barn, äldre för att säkerställa att även dessa får det stöd de behöver.

Definition

Kommunalt krisstöd är det psykosociala och praktiska stöd som ges till drabbade vid allvarliga händelser, som komplement till samhällets övriga krishantering. Krisstödet ska lindra akut krisreaktion, främja återhämtning och förebygga långvariga psykiska eller sociala konsekvenser.

Begränsning

Socialstyrelsen beskriver i *Krisstöd vid allvarlig händelse* att det vore orealistiskt att förvänta sig att stödinsatser från samhällets sida, hur väl de än genomförs kan ge omedelbar och fullständig lindring av lidande hos alla. I stället är det informella stödet från familj, vänner, släkt och andra människor som utgör det sociala nätverket är centralt för att individer ska kunna hantera konsekvenser av svåra upplevelser. Samhällets stödinsatser utgör det formella stödet och kan komplettera det individuella nätverket i stället för att ersätta det.¹

Målgrupp för krisstödet

Målgrupp för det kommunala krisstödet är alla som vistas i kommunen och med behov av psykosocialt stöd med anledning en olycka eller annan allvarlig händelse.

Vilka situationer som omfattas

Det kommunala krisstödet aktiveras vid olyckor eller andra samhällsstörningar som föranleder ett behov av psykosocialt stöd och som inte kan hanteras inom den ordinarie linjeorganisationen. Utformningen av krisstödet varierar beroende på händelsenivån. Vid varje händelse görs en bedömning kring huruvida händelsen kräver att krisstödet ska aktiveras eller inte utifrån relevanta påverkansfaktorer. Bedömningen omfattar exempelvis

¹ Socialstyrelsen, *Krisstöd vid allvarlig händelse*, 2018

händelsens typ och omfattning, hur de drabbade är påverkade samt förekomst av särskilt utsatta grupper. Även händelsens varaktighet, tidpunkt, rådande och graden av osäkerhet i händelseförloppet ska tas hänsyn till.

Det kommunala krisstödet ska ha tillräcklig beredskap för att klara av att ha en krisstödsinsats aktiverad i minst 48 timmar. Vid aktivering av krisstödet ska sociala krisledningsgruppen sammanträda skyndsamt.

Övergripande ansvarsfördelning

Socialförvaltningen ansvarar för att förvalta och samordna det kommunala krisstödet. Enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) har kommunen det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver.² Det yttersta ansvaret innebär dock inte att socialtjänsten är den aktör inom kommunen som i första hand ansvarar för att hantera och leda krishändelser. I stället har socialtjänsten en kompletterande och stödjande roll, ofta i samverkan med andra aktörer såsom övriga kommunala verksamheter, räddningstjänst, hälso- och sjukvård samt regionala och statliga myndigheter.³

Social krisledningsgrupp

Den sociala krisledningsgruppen sammankallas för att leda de sociala insatserna vid allvarliga händelser av den omfattningen att kommunens ordinarie linjeorganisation inte räcker till genom att ta fram aktuella lägesbilder och lämpliga åtgärder som aktuell händelse kräver. Den sociala krisledningsgruppen består av social insatschef eller dennes ersättare, räddningschef eller dennes ersättare, förvaltningsdirektör för barn- och utbildningskontoret eller dennes ersättare, samordnare för det kommunala krisstödet, kommunikationschef eller dennes ersättare, avdelningschef KSON eller dennes ersättare, polismyndigheten, PKL-ledare och en representant från Svenska Kyrkan.

Social insatschef

Organisationen leds av en social insatschef som är anställd under socialförvaltningen. Den sociala insatschefen beslutar om att sammankalla och att avsluta social krisledningsgrupp. Social insatschef ansvarar för att krisledningsgruppen fullgör sina åtaganden.

Samordnare

Samordnaren ansvarar för sammankallning av stödpersoner, att stödinsatser startas upp och avslutas samt uppföljning med stödpersoner. Vid uppstart av stödinsats ansvarar samordnaren för att vid behov utse en stödgruppsledare. Vid en aktivering av det kommunala krisstödet ansvarar samordnaren för dokumentation och rapporterar till social insatschef. Samordnaren och social insatschef planerar och genomför utbildning och övning för det kommunala krisstödet.

Stödgruppsledare

Stödgruppsledaren är en länk mellan samordnare och stödpersonerna och utses vid behov av samordnaren inför uppstart av krisstödsinsats. Stödgruppsledaren arbetsleder,

² Socialtjänstlagen (2025:400), 4 kap. 1 §.

³ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), *Vägledning för kommunens krisberedskap*, 2020.

säkerställer avlösning vid behov och fördelar arbetet under pågående insats samt rapporterar och dokumenterar till samordnare.

Stöd- och resurspersoner

Stöd och resurspersoner rekryteras från Socialförvaltningen, Barn och utbildningsförvaltningen, Sjukvård- och omsorg i Norrtälje (KSON) och Svenska Kyrkan. Svenska Kyrkan ansvarar för att rekrytera stöd- och resurspersoner utifrån personlig lämplighet och deras reella möjligheter att delta i verksamheten. Stödpersoner ansvarar för att vid en krisstödsinsats ge psykologiskt och socialt stöd till drabbade och vid behov hänvisa personer vidare till lämpliga vårdgivare. Krisstöd innebär inte en behandlade insats utan att lyssna och ge trygghet samt vid behov informera och hänvisa till vidare stöd. Samtliga stödpersoner och samordnare för kommunalt krisstöd ska ha genomfört webbutbildningen "psykologiskt krisstöd – en grundkurs" framtagen av Regionalt kunskapscentrum kris- och katastrofpsykologi (RKK).

Övriga förvaltningar

Kultur- och fritidsförvaltningen, KSON och barn- och utbildningsförvaltningen ingår i krisstödsorganisationen har ett ansvar att säkerställa bemanning av stödpersoner för insatser när krisstödet är aktiverat samt vid övning. Det innebär en skyldighet att utse minst fem personer som kan kallas in vid behov i samråd med respektive ansvarige chef.

Uppföljning, kompetensutveckling och övning

Den sociala insatschefen och samordnaren ansvarar för att uppföljning av insatser genomförs. De ansvarar också för att säkerställa en grundläggande kompetens för stöd- och resurspersoner. Organisationen för det kommunala krisstödet ska öva minst två gånger per år för att upprätthålla en god förmåga inom krisstödsorganisationen.

Finansiering

Kostnaden för oförutsedda händelser ska belasta kommunstyrelsens ram för oförutsedda utgifter. Socialnämnden hanterar alla kostnader som uppstår i händelse av aktivering av kommunalt krisstöd och redovisar dessa kostnader med särskild aktivitet. Vid periodavslut regleras kostnaden mellan kommunstyrelsen och socialnämnden.

För planerade kostnader såsom utbildning och kostnader i samband med övning avsätts en årlig budgetram om 100 000 kronor vilken hanteras inom socialnämndens budgetram.

Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

I LEH framgår det att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krisituationer i fred. Därigenom ska kommunerna också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Socialtjänstlag (2025:400)

Enligt 4 kap 1§ svarar varje kommun för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver.

Riktlinje för hantering av samhällsstörningar 2024-2026, KS 2023–171